

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Агенция за социално подпомагане

Изх. № 11-00-0260/16.10.2018г. 13. 11. 2018г.

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

ДО

Г-Н БОРИС ВЕЛЧЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

1594 София, бул. Дондуков № 1

Вх. № 324 К.В. 12/18г.
Дата 14.11.18г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕЛЧЕВ

По повод постъпила в ЦУ на АСП административна преписка с вх. № 11-00-0260/16.10.2018г., касаеща направено искане от Президента на Република България за установяване на противоконституционност на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн. ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./, представяме на Вашето внимание следното становище само по въпросите, които попадат в обсега на функционалната компетентност на АСП като „административен орган“ по смисъла на § 1, т.1 от ДР на АПК, както и на нейните „териториални структури на администрацията“ по смисъла на § 1, т.1 от ДР на АПК:

На първо място, по отношение на извършените промени, касаещи местната подсъдност, т.е. промени с § 29. от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн. ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./, подкрепяме възприетото в т.1.2 от съдържанието на отправеното от Президента на Република България искане до Конституционния съд за установяване на противоконституционност на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн., ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./, тъй като предвид действащата правна рамка социалното подпомагане на правоимащи лица в Република България се реализира по настоящ адрес на кандидатите.

На второ място, по отношение на промените, отнасящи се до провеждането на закрити съдебни заседания в касационното производство по административни дела, т.е. промени с § 55. от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн. ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./ и по – конкретно чл. 217, ал.2, споделяме възприетото в т. 2 от съдържанието на отправеното от Президента на Република България искане до Конституционния съд за установяване на противоконституционност на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн. ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./, тъй като избраният подход ще наруши принципа на публичност и непосредственост на правораздаването.

На следващо място по отношение на промените, свързани със заплащането на държавни такси в касационното производство, т.е. промени с § 57. от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн. ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./ и по –конкретно създадения чл. 227а, споделяме изцяло възприетото в т. 3 от съдържанието на отправеното от Президента на Република България искане до Конституционния съд за установяване на противоконституционност на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн. ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./, тъй като новите такси са прекомерно високи и преграждат достъпа до касационна инстанция по административни дела.

На последно място, по отношение на промените, касаещи съдебния контрол на издадените индивидуални административни актове от органите за социално подпомагане, т.е. промени с § 130 и § 133 от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн. ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./ и подробно изложени аргументи в т.4.2 от съдържанието на отправеното от Президента на Република България искане до Конституционния съд за установяване на противоконституционност на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс /Обн. ДВ бр. 87 от 18.09.2018г./ изразяваме следното становище:

Безспорно касационното производство е редовен способ за съдебен контрол по административни дела. Законът за съдебната власт регламентира, че Върховния административен съд е касационна инстанция за съдебните актове на всички съдилища относно законосъобразността на административните актове. Същият нормативен акт постановява, че ВАС е висшата административна инстанция в административното правораздаване за осъществяване на върховен съдебен надзор за точното и еднакво прилагане на законите.

От една страна, действително с двата законодателни акта – ЗСП и ЗСПД - се уреждат правата на субектите на социално подпомагане. Законодателят е въвел специална закрила на тези лица. Извършените промени в Закона за социално подпомагане и в Закона за семейни помощи за деца касаят премахването на касационното обжалване на първоинстанционни съдебни решения, съдържащи произнасяне по издадени индивидуални административни актове по реда на ЗСП и ЗСПД.

Правната уредба на социалното подпомагане у нас е изначално заложена в Конституцията – преди всичко преамбюлът, прогласяващ решимостта да се създаде социална държава, във връзка с разпоредбата на чл. 4, ал. 2 от Конституцията, според която България гарантира достойнството на личността и създава условия за свободно развитие на човека. Второ, от значение е разпоредбата на чл. 51, ал. 1 от Конституцията, която прогласява правото на социално подпомагане – гражданите имат право на социално подпомагане т.е. общото право на социално подпомагане. Трето, важно значение имат разпоредбите на чл. 47, ал. 1 и 4 и чл. 51, ал. 3 от Конституцията. В тази връзка чл. 47, ал. 1 и 4 и чл. 51, ал. 3 са специфичното основание за социалното

подпомагане на отделни особено уязвими категории граждани. Разпоредбата на чл. 51, ал.3 от Конституцията на Република България регламентира, че старите хора, без близки и които не могат да се издържат от имуществото си; лицата с психични и физически увреждания са под особена закрила на държавата и обществото. Съобразно чл 47, ал. 1 от Конституцията отглеждането и възпитанието на децата до пълнолетието им е право и задължение на техните родители и се подпомага от държавата. В тази връзка е и ал. 4 от същия член, според която децата, останали без грижата на близките си, се намират под особената закрила на държавата и обществото. Конституционно заложения постулат в чл. 14 от Конституцията, че семейството, майчинството и децата са под закрила на държавата и обществото, е основата на предвиденото в ЗСПД и в правилника за прилагането му подпомагане на правоимащи лица

Международно правната уредба на социалното подпомагане има за такива важни свои изтичници, като чл. 22 ВДПЧ (прогласява правото на социална сигурност). Към това трябва да се добавят чл. 9 и чл. 11 МПИСКП., като същият 9 – прогласява правото на социална сигурност, а чл. 11 – правото на задоволително жизнено равнище. И двете разпоредби на чл. 9 и чл. 11 Пакта задължават държавите да предприемат всички необходими мерки за гарантиране на тези права., В Регионалните европейски актове важно значение имат чл. 13 и 14 ЕСХарта. Чл. 13 и 14 от Хартата закрепват общото право на социално или публично подпомагане, както и задължението на държавите да полагат особени грижи за определени по - уязвими категории граждани. Чл. 24, от своя страна, до 26 от Хартата за основните права на ЕС предвиждат сред тези права особена закрила на лицата в уязвимо положение. Такива са децата, възрастните хора и лицата с увреждания на здравето.

Като цяло всички решения по административни дела на първоинстанционния съд могат да бъдат обжалвани по касационен ред пред касационния съд. За да може определен вид съдебно решение по административно дело да не бъде обжалвано по касационен ред, необходимо е да има изрично изключване от закон. Изразяваме мнение, че за да се дефинира генерален принцип за нормативно изключване на касационното обжалване в съдебни производства по ЗСП и ЗСПД, считаме, че следва да се извърши задълбочен анализ на относимата актуална съдебна практика и да се изследва въздействието ѝ върху съответната категория лица и обществени отношения.

С уважение,

РУМЯНА ПЕТКОВА

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР